

σχολεῖα ὁ ἐγωϊσμός των ἐξασθενεῖται ὑπὸ θρησκευτικῶν καὶ κοινωνικο-ἠθικῶν βλέψεων, καὶ ὅτι μετὰ τὴν λήξιν

τῆς μαθητείας των ὁ ἐγωϊσμός καθίσταται τὸ πρυτανεῦον ἐλατήριον τῆς δράσεώς των.

Ο ΧΡΥΣΟΣ ΜΑΓΝΗΤΗΣ

[Τοῦ διασημοῦ ἀμερικανοῦ μυθιστοριογράφου "Εμερσον Χάου].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Ὁ ἥρωὸς τοῦ μοναδικοῦ μυθιστορηματος τὸ ὄποῖον θὰ ἀνελιχθῆ ἐνώπιον τῶν ἀναγνωστῶν μας ὀνομάζεται Ἰωάννης Ραβάν. Ἀπὸ τῆς βρεφικῆς τοῦ ἡλικίας ἀπέδειξεν ἔκτακτον ἀτομικότητα. Ὁ πατήρ του ἦτο ἀφανὴς ἀμερικανὸς πολίτης τῆς Πολιτείας Φέξας καὶ ἡ μήτηρ του ἦτο γυναῖκα τοῦ λαοῦ. Ὁ μικρὸς Ἰωάννης Ραβάν ἦτο μεγαλεπήβολος φύσις, ἀλλ' ἡ καταγωγή του ἦτο σοβαρὸν μειονέκτημα διὰ τὰ μεγαλουργὰ του σχέδια. Πῶς νὰ τοῦ τὰ διευκολύνουν οἱ γονεῖς του, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἀμρότεροι ταπεινοὶ ἐργάται; Ἀλλ' ὁ Ἰωάννης Ραβάν ἦτο ἀπὸ ἐκείνας τὰς φύσεις, τῶν ὁποίων τὸ πνεῦμα δὲν δαμάζεται ἀπὸ κανέν μειονέκτημα. Ἄμα ἤρχισε νὰ ὀμιλῇ ἔλεγεν, ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ Δημοκρατία ἐπίτηδες ἐσυστήθη διὰ νὰ δράσῃ αὐτός. Μεγαλόνοντας, ἔλεγεν ἀκόμη τολμηρότερα καὶ καταπληκτικώτερα πράγματα. Βαθμηδὸν ὅλοι ἀντελαμβάνοντο, ὅτι τίποτε δὲν ἤμποροῦσε νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸν τὸν νέον ἀπὸ τοῦ νὰ κάμῃ θαύματα. Ὅλοι αἱ ἐχθρικώτεροι περιστάσεις καὶ συνθήκαι καὶ δυσμένειαι νὰ παραταχθοῦν ἐναντίον του, δὲν θὰ ἤμποροῦσαν παρὰ μόνον προσωρινῶς νὰ χαλαρώσουν τὴν ἐπιδίωξιν τῶν σχεδίων του. Μὲ ἄλλας λέξεις

ὁ Ἰωάννης Ραβάν εἶχεν ἀκατανίκητον αὐτοπεποιθήσιν, καὶ τὴν εἶχεν ἀφ' ὅτου ἦτο βρέφος, ἴσως μάλιστα τὴν εἶχε πρὶν γεννηθῆ. Κατ' ἀνάγκην καὶ ἡμεῖς παραδεχόμεθα, ὅτι ἦτο ἀκατανίκητος. Ποῖος ἤμπορεῖ νὰ ἀναιρέσῃ τοιοῦτου εἶδους αὐτοπεποιθήσιν;

Ὁ νεαρὸς Ραβάν δὲν ἦτο ποτὲ χαρούμενο παιδί. Σπανίως ἐμειδία. Ἦτο σοβαρὸς καὶ σύνοφρος. Τὰ φρύδια του ἦσαν συσπειρωμένα, καὶ ὅταν ἀκόμη ἦτο δώδεκα ἐτῶν εἶχε ριζωμένην τὴν συνήθειαν ν' ἀποδίδῃ μεγάλην σπουδαιότητα εἰς τὰς δυνάμεις του. Ὁ κόσμος αὐτὴν τὴν συνήθειαν ἐπὶ τέλος τὴν ἀνεγνώριζεν ὡς ἀλήθειαν. Εἶχε δὲ τόσον βαθειὰ ριζωμένην αὐτὴν τὴν συνήθειαν ὁ Ραβάν, ὥστε ἔφθασεν εἰς τὸν βαθμὸν νὰ αἰσθάνεται ἔκτακτον σέβας πρὸς τὸν ἑαυτὸν του. Αὐτὸς ὁ ἄκρος αὐτοσεβασμὸς ἦτο χαρακτηριστικὸν τοῦ Ραβάν, ἀφ' ὅτου ἦτο πέντε ἐτῶν. Ἦτο ἀδύνατον ἐπομένως νὰ τὸν μεταχειρισθῆ κανεὶς μὲ οἰκειότητα. Ὅλοι ἤναγκάζοντο νὰ τὸν παραδέχωνται ὅπως αὐτὸς παρεδέχετο τὸν ἑαυτὸν του. Σιγά, σιγά διεδόθη ὅτι αὐτὸ τὸ παιδί ἦτο προωρισμένον νὰ κάμῃ μεγάλα πράγματα. Ἐὰν καμμιά φράσιν συνομήλικος ἐχωράτευσεν μαζύ του, ὁ Ραβάν δὲν ἐθύμονεν, ἀλλὰ τὰ δάκρυα τοῦ ἤρχοντο εἰς τὰ μάτια διότι τοῦ

ἐφαίνετο ἀλλόκατον καὶ παράξενον πῶς ἤμποροῦσε κανεὶς νὰ ἀστειευθῆ μαζὺ του. Εἰς τὸ σχολεῖον συχνὰ ἐλάμβανε μηδενικά, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ταπεινόνεται, ἐλάμβανε στάσιν ἀξιοπρεποῦς ὑπεροχῆς· καὶ πράγματι εἶχεν ἀξιοπρέπειαν ἢ μεγάλη κεφαλή του μετὰ τὴν ἀρθρον κόμην ἢ ὁποῖα ἐσκέπαζε τὸ μέτωπόν του τὸ σύνοφρον. Ἡ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν γαλανοὶ καὶ προέχοντες, ἡ μύτη του κανονική, τὸ κάτω χεῖλος του ἐξέχον καθεὶς στιγμᾶς μεγάλης συγκινήσεως, σχεδὸν ἐκκρεμές. Ἐφαίνετο πολλάκις ὡς νὰ ἦτο ὠρίμου ἡλικίας καὶ σοβαρῶν διαλογισμῶν. Τὸ νὰ λέγη λοιπὸν ὁ διδάσκαλος εἰς τοιοῦτον μαθητὴν ὅτι δὲν ἦτο μελετημένος ἦτο ὡσὰν νὰ ὑβρίζῃ μίαν μεγαλειότητα. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον καθιερώθη καθ' ὅλην τὴν πολίχνην ὡς πανθομολογούμενον καὶ ἀναμνησθήτητον ὅτι ὁ Ἰωάννης Ἰ'αβάν εἶχε ψυχικὰς δυνάμεις κατὰ τῶν ὁποῖων τίποτε δὲν ἤμποροῦσε νὰ ὑπερῆσχύσῃ.

Ὁ οἰκογενειακὸς βίος τοῦ Ἰ'αβάν ἦτο ἀρχέγονος ὅπως καὶ ὁ βίος ἐν γένει τῆς πολίχνης. Βιομηχανία δὲν εἶχεν ἀναπτυχθῆ οὔτε συγκοινωνία καὶ ὅλα τὰ χρειώδη τοῦ βίου τὰ κατεσκευάζον κατ' οἶκον, καὶ ἡ οἰκογένεια ἔζη πατριαρχικῶς, καὶ ἐν ἄκρα λιτότητι. Τόσον ὀπίσω ἦτο ἡ πρόοδος ὥστε ἓνα λεμόνι ἐθεωρεῖτο μεγάλη πολυτέλεια.

Μίαν ἡμέραν συνέβη ἐν ἀξιοσημείωτον γεγονόσ. Ἐἷνας ἔμπορος ὠθούμενος ἀπὸ τολμηρὸν πνεῦμα ἐπιχειρηματικότητος ἔφερε μερικὰς βανάνας ἀπὸ τὸ Νιού Ὀρλεανς. Πρώτην φορὰν ἐράνησαν βανάναι εἰς τὴν πολίχνην ἐκείνην. Διὰ πολὺν καιρὸν κανεὶς

δὲν ἠγόρασε. Συνέβη κάποτε νὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ μακρὰν ἀποδημίαν ἓνας συνδημότης, ὁ ὁποῖος μεταξὺ τῶν θαυμασίων τὰ ὁποῖα διηγήθη, εἶπεν ὅτι κάπου ἔφαγε μίαν βανάναν καὶ τὴν εὔρε πολὺ ἐξαιρετον φρούτον. Μετ' ὀλίγον ἡ διήγησις αὐτὴ ἐπανελήφθη εἰς τοὺς κύκλους τῆς πολίχνης καὶ ἡ φήμη τῆς βανάνας ἐξησφαλίσθη πλέον, ἐννοεῖται δὲ ὅτι καὶ ἐδημιουργήθη ζήτησις. Μετὰ καιρὸν καὶ τὰ μικρὰ παιδία ἐζήτουν βανάνας. Ὁ Ἰ'αβάν τότε ἦτο ἐξ ἐτῶν καὶ ἦτο φυσικὸν καὶ αὐτὸς νὰ ποθῆ νὰ φάγῃ τὸ ἐξαιρετον αὐτὸ φρούτον. Μολαταῦτα δὲν εἶχε ν' ἀγοράσῃ καὶ ἡ μητέρα του ἦτο ἀπαρηγόρητος διὰ τὴν στέρησιν ταύτην τοῦ παιδιοῦ της. Ἡ δυστυχὴς ἐργάτρια ἐκλαίεν καὶ ἔλεγε: Μὰ γιατί ἄλλαις μητέρες νὰ ἔχουν καὶ ἐγὼ νὰ μὴ ἔχω νὰ δόσω τοῦ Γιάννη μου βανάνες; Ἡ ἀδημονία της ἐκορυφώθη ὅταν ὁ νεαρὸς υἱὸς της ἐπλησίασεν εἰς τὰ γόνατά της, καὶ μετὰ ἔκφρασιν μεγάλης ἀπορίας καὶ ἐκπλήξεως εἰς τὸ πρόσωπόν του, τὴν ἠρώτα διατὶ οἱ ἄλλοι εἶχον βανάνας καὶ αὐτὸς δὲν εἶχε. Δὲν ἠμπόρεσε πλέον νὰ κρατηθῆ. Εἰς τὸν νοῦν της συνέλαβεν ἀμέσως ἓνα σχέδιον. Κατώρθωσε νὰ οἰκονομήσῃ μερικὰς δεκάρας καὶ ἐκίνησεν ἀπορρασιμένη νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν ἱερὸν πόθον της.

Συγχρόνως συνέβη νὰ διαβαίνουν ἀπέναντι τῆς οἰκίας δύο παιδία νεώτερα τοῦ Γιάννη, ὁ ὁποῖος τὰ ἐκύτταζε μετὰ σφοδρὰν περιέργειαν διότι εἶδε ὅτι ἐκράτουν κατὶ τι ὑποπτον. Δὲν ἐβράδυνε νὰ βεβαιωθῆ ὅτι τὸ ἀντικείμενον τὸ ὁποῖον ἐκράτουν, ἦτο ἀκριβῶς βα-

νάσαι δηλαδή τό φρούτο περι τοῦ ὁποίου τόση ὑπῆρχε φήμη. Πῶς αὐτά τὰ δύο παιδιά, νά ἔχουν αὐτό τό περιζήτητον φρούτον, καί αὐτός νά μή ἔχη. Ἦρχισαν νά τό τρώγουν, μάλιστα ἐνῶ αὐτός δέν εἶχε καμμίαν συμμετοχήν εἰς αὐτήν τήν ἀπόλαυσιν. Προνομιούχα λοιπόν ἦσαν αὐτά τὰ παιδιά; Πῶς; Βεβαίως δέν ἦσαν προνομιούχα καί ἐντούτοις δέν τοῦ ἐζήτησαν τοῦλάχιστον τήν ἀδειαν νά φάγουν τὰς βανάνας! Μεγάλη ἡ τόλμη των!

Ὁ Ἰωάννης Ραβάν ἔκαμεν ἀστραπιαίως αὐτούς τοὺς διαλογισμούς καί χωρίς νά χάνη καιρόν, μετὰ μεγάλης σοβαρότητος καί ἀξιοπρεπείας ἐκίνησε πρὸς τόν ὁρόμον ὁπότεν ἦρχοντο τὰ δύο αὐτά παιδιά. Γαληνιαίως, χωρίς νά ἀρθρώσῃ λέξιν, ἀλλὰ μὲ χεῖρα ὑψωμένην, μάλιστα ἀπλῶς διὰ τῆς ἐπισήμου του στάσεως, τοὺς ἀπηγόρευσε νά προχωρήσουν. Ἐσταμάτησαν ἐν ἀβεβαιότητι. Τότε ἔτεινε τήν χεῖραν του καί μὲ γρύλλον προστάγματος εἰς τὰ χεῖλη του ἀπήτησε νά λάβῃ αὐτός πρᾶγμα τό ὁποῖον αὐτοὶ ἐθεώρουν περιουσίαν των. Ὁ Γιάννης ὁμως ἐθεώρει πολὺ φυσικόν νά γίνῃ ἡ μεταδίδοσις τῆς περιουσίας εἰς τὰς χεῖρας του. Κατὰ συνέπειαν ἔλαβε κατοχήν τοῦ φρούτου, τοῦ ὁποίου μάλιστα οἱ δύο πρῶην μικροὶ κάτοχοι δέν ἔλαβον κἄν τήν παραμικράν πείραν διότι δέν ἐπρόφθασαν νά τό ἀνοίξουν. Ἀλλ' ὁ Ραβάν τοὺς ἀπέδειξεν ὅτι καίτοι αὐτοὶ δέν εἶχον γνῶσιν τοῦ φρούτου, ὁμως δι' αὐτόν καί τὰς μυστηριώδους δυνάμεις του, ἡ βανάνα δέν ἦτο καθόλου αἰνιγμα. Προέβη λοιπόν, ὡσανεὶ δέν ἔκαμεν τίποτε ἄλλο ὅλην τήν ζωὴν του,

εἰς τό ἀνοιγμα τῶν βανανῶν καί ἀφῆρεσεν ὅλον τό ἐσωτερικόν των. Κατόπιν ἐπέστρεψεν εἰς τοὺς πρῶην κατόχους των, τοὺς φλοιούς οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐντελῶς ἀδειανοί. Ἐντούτοις μὲ πολλήν ἀγαθότητα ὁ Ραβάν ἐξήγησε εἰς τοὺς δύο νεαροὺς φίλους του ὅτι εἰς τό βάθος ἐκάστου φλοιοῦ ἐναπέμεινε μέρος τι τοῦ φαγωσίμου περιεχομένου, τό ὁποῖον, ἐάν προσέξουν ἠμποροῦν νά τό ἐξάξουν καί τό φάγουν. Ἀνεχώρησαν καί οἱ δύο κἄπως ἐκπληκτοί, ἀλλὰ χαίροντες διότι τοὺς ὑπέδειχθη πῶς νά ἐξάξουν τό ὀλίγον ἐναπομείναν μέρος ἀπὸ τοὺς φλοιούς, ἀκριβῶς ὅπως ὁ ἐργατικὸς κόσμος εἶνε ταπεινότατα εὐγνώμων διότι οἱ μεγάλοι ἄνδρες τοῦ ἔθνους τὸν ληστεύουν εὐεργετικῶς.

Ὁ κ. Ραβάν, ὁ ἐξαετῆς κ. Ραβάν, ἐπέστρεψε μετὰ μεγάλης ἀξιοπρεπείας εἰς τό μέρος ὁπότεν μετὰ μεγάλης ἀξιοπρεπείας εἶχε κινήσει. Ἰκάθησε γαληνιαίως ἐπὶ τῆς καρέκλας καί ἤρχισε νά τρώγῃ ἐκεῖνο τό ὁποῖον περιῆλθεν εἰς χεῖρας του δικαίῳ καί δυνάμει τῆς καισαρικής του βουλήσεως καί τό ὁποῖον τοῦ ἀνήκεν ἀναμφισβητήτως. Ἰβραγεν ὅσφ ποῦ ἐκουράσθη τρώγων καί ἀπεκοιμήθη. Αἰ! δέν εἶνε μεγαλοφυΐα αὐτό;

Ἡ μητέρα του μετ' ὀλίγον φθάνει ἔχουσα τήν ποδιάν της πλήρη ἀπὸ βανάνας, καί εὐρίσκει τὸν υἱὸν της κοιμώμενον καί εὐχαριστημένον. Εἰς τό ἓνα χέρι του ἐκράτει τὰς βανάνας σφιγκτά. Ἡ ἀνησυχία της λοιπόν καί ἡ ἐκστρατεία της ἦσαν περιτταί. Τὸν ἀφῆκε νά κοιμηθῇ, καί οὔτε ἐρρόντισε νά μάθῃ πόθεν ἐπέτυχε τὰς βανάνας. « () ἴδιος ὁ πατέρας του », ἐψιθύρισεν,

ἀτρόμητος, γλυκός, ἥρωος, ἰππότης». Αὐτὰ εἶπε καὶ ἐξηκολούθησε τὰ οἰκιακὰ ἔργα της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2

Ὁ ἥρωος μας, τώρα εἶνε εἴκοσι ἐννεὰ ἐτῶν, καὶ εἶνε εἰς αἰθηραδρομικὸν γραφεῖον. Συναντᾶται μὲ τὴν Λαύραν Ἰζώνσον διὰ τὴν ὁποῖαν συλλαμβάνει ἔρωτα.

Τὸν εὐρίσκομεν ἐξομολογοῦντα τὸν ἔρωτά του εἰς αὐτήν, καὶ μεγάλως ἐκπληττόμενον διότι ἡ Λαύρα δὲν τοῦ ἀνταποδίδει. Ὅποια ἀναίδεια, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν. Τί της ἐζήτησα ἐπὶ τέλους; Τῆς εἶπα νὰ γίνῃ σύζυγός μου, καὶ αὐτὴ ἐδίστασε! Τὸ πρᾶγμα εἶνε ἐντελῶς ἀπίστευτον.

Δὲν ἔλεγεν αὐτὰ ἐξ ἀπελπισίας, οὔτε ἐξ ἀπογοητεύσεως, οὔτε ἐξ ἀγανακτήσεως, ἀλλὰ τὰ ἔλεγεν ἐξ ἐκπλήξεως, ἐκ μεγάλης ἀπορίας.

Ἡ Λαύρα ἦτο μελαχροινή, μὲ χαρακτηριστικὰ κανονικὰ καὶ χρῶμα ἀόριστον. Τί χαρακτήρ ἦτο, δὲν ἐφαίνετο ἀπὸ τοὺς τρόπους της. Οὔτε εὐπαιδευτὸς ἦτο οὔτε εὐπορος. Ἦτο ἡλικίας εἰκοσιπέντε ἐτῶν καὶ εἰργάζετο ὡς ὑπάλληλος εἰς ἐμπορικὸν κατάστημα ψιλικῶν μὲ μισθὸν ἐξ δολларίων τὴν ἐβδομάδα. Εἶχεν ὅμως ἡ ἐκφρασις τοῦ προσώπου της μίαν γλυκύτητα, καὶ τὸ στόμα της μίαν τρυφερότητα. Τὸ βλέμμα της εἶχεν ἐκεῖνο τὸ μυστηριῶδες φῶς τὸ ὁποῖον ἐμφανίζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς πάσης γυναικὸς ὅταν πρώτην φοράν ἀκούῃ ἔρωτα ἀνδρὸς ἐξομολογούμενον εἰς αὐτήν. — Αὐτὴ εἶνε ἡ ἐνδοξοτέρα καὶ

ἡ τραγικωτέρα ἀπὸ ὅλας τὰς στιγμὰς τοῦ βίου μιᾶς γυναικὸς.

Ἡ Μοῖρα ἀποφασίζει τί μέλλει νὰ εἶνε—δόξα ἢ τραγωδία. Μάτην ἡ Λαύρα προσεπάθει νὰ ἐμβατεύσῃ εἰς τὰς βουλὰς τῆς Μοῖρας διὰ νὰ διακρίνῃ ποῖον ἀπὸ τὰ δύο τῆς ἐπειυλάσσετο. Εἶχεν ὄνειρευθῆ ἐξομολόγησιν ἔρωτος, ἀλλὰ τοιοῦτου εἶδους ὡς ἡ ἐξομολόγησις τοῦ Ἰ'αβάν, δὲν τὴν εἶχε ποτὲ φαντασθῆ.

— Κύτταξέ με καλὰ, τῆς εἶπε μίαν ἡμέραν ὁ Ἰ'αβάν. Γ'ιὰ σκέψου ὀλίγον.

Τὸν ἐκύτταξε καλὰ, καὶ τὸν ἀπόθησεν ἐλαφρὰ, διὰ νὰ ἐννοήσῃ κατὰ βάθος, ἐν τῇ στιγμῇ τοῦ μοναδικοῦ γυναικείου προνομίου της, τί ὄν ἦτο ὁ ἄνθρωπος αὐτός ὁ ὁποῖος ἐζήτην νὰ γίνῃ κύριος τῆς ζωῆς της. Εἶδε λοιπὸν ὅτι τὸ ὄν αὐτὸ ἦτο νεαρὸς ἀνὴρ ὄχι ἄσχημος, μὲ χαρακτηριστικὰ μᾶλλον χονδρὰ, μὲ σύνοφρυ μέτωπον, μὲ προέχοντας ὀφθαλμοὺς μὲ ἐπικρεμές τὸ κάτω χεῖλος, ἀφθονον καστανὴν κόμην, ἀφθονον πεποίθησιν εἰς τὸν ἑαυτόν του. Ἦτο ὑψηλός, εὐσωμος, ρωμαλέος καὶ τὴν ἡγάπα. Τούλάχιστον ἔλεγεν ὅτι τὴν ἡγάπα. Κατόπιν τυχαίως εἶδε τὸ ἰδικὸν της πρόσωπον εἰς τὸν καθρέπτην ὀπισθὲν του. Δὲν ἦτο πολὺ ὠραία ἡ Λαύρα. Ἰ'συλλογίσθη λοιπὸν καὶ εἶπε καθ' ἑαυτήν.

— Μὲ αὐτὸ τὸ πρόσωπον καὶ μὲ τὴν θέσιν ὅπου ἔχω πολλὰς εὐκαιρίας γάμου δὲν θὰ εὐρῶ. Καὶ ἔχω βαρεθῆ αὐτὴν τὴν ζωὴν καὶ ἡ ἀμηχανία μου εἶνε μεγάλη. Ἔχω ἀνάγκην ἀποκαταστάσεως. Ἔχω ἀνάγκην νὰ παύσω νὰ ἀδημονῶ περὶ τοῦ τί θὰ γείνω. Καλήτερα νὰ ἀνησυχῶ διὰ κάποιον

ἄλλον, καὶ ὄχι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου.
"Ἴχω ἀνάγκην νὰ γείνω—

Ἴκει οἱ διαλογισμοὶ τῆς ἐσταμάτησαν. Ἴχεν ἀνάγκην νὰ γίνῃ σύζυγος. Ἴχεν ἀνάγκην ἀγάπης, ἀνέσεως, προστασίας, παρηγορίας. Πρώτην φορὰν τῆς παρουσιάζεται μία εὐκαιρία. Ἦμπορεῖ νὰ εἶνε καὶ ἡ τελευταία. Ἴπιτέλους ἦτο γυναῖκα, συνειθισμένη νὰ ὑπακούῃ, παντοῦ καὶ πάντοτε. Καὶ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἐπιμένων τόσο, ἔχων τόσην ἀποφασιστικότητα, τόσην βεβαιότητα ὅτι τὸ ναὶ τῆς ἦτο τὸ συμφέρον τῆς, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ θὰ ἦτο πρέλλια νὰ μὴ ἀντιλαμβάνεται καὶ αὐτὴ ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ μοιραῖος σύζυγός τῆς. Ἰὰ ἔλεγεν αὐτὰ καθ' ἑαυτὴν ἔνθεν καὶ ἔνθεν μέχρις οὗ ἔφθασεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πρέπει νὰ συγκατανεύσῃ. Ἄνεστέναζε λιγάκι, ἀναλογισθεῖσα ὅτι ἀποχαιρετᾷ τὸν βίον τὸν ὁποῖον ἔζησεν ὡς κόρη ὅλα αὐτὰ τὰ εἰκοσιπέντε ἔτη. Ἰθέσε τὰ χέρια τῆς εἰς τὰ χέρια τοῦ Ἰ'αβάν καὶ εἶπε μὲ μικρὸν μειδίαμα τὸ ὁποῖον ἀφρεύκτως θὰ ἐσπάραξε τὴν καρδίαν του.

—Λί λοιπόν, Ἰ'άννη, ἂν—ἂν μέλλεται ἔτσι—ἄς εἶνε.

Ὁ Ἰ'αβάν δὲν ἀντελήφθη τὸν ἐλαφρὸν στεναγμὸν εἰς τὴν φωνὴν τῆς, οὔτε ἔλαβε ποτὲ εἶδησιν τί πρᾶγμα ἦτο ὁποῦ ἔλειπεν ἀπὸ τὸν τόνον τῆς φωνῆς τῆς, ἀπὸ τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου τῆς, ἀπὸ τὴν καρδίαν τῆς τέλος. Οὐδέποτε ὁ Ἰ'αβάν ἔλαβεν εἶδησιν τί πρᾶγμα εἶνε μία γυναῖκα, τί πράγματα ποθεῖ καὶ ἀγαπᾷ καὶ ὀρέγεται καὶ ἐπιζητεῖ καὶ περιμένει περιπαθῶς μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς τῆς. Δὲν ἔχρονοτρίβησε διὰ νὰ ἐρευ-

νήσῃ τέτοια ἀσήμαντα ζητήματα. Τὴν ἐνηγκαλίσθη, τὴν ἐρίλησε καὶ ἐσηκώθη εἰπὼν.

—Ἰῖμαι εὐχαριστημένος τώρα, Λαῦρα μου, καὶ ἔχω βεβαιότητα ὅτι θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς.

Ἡ Λαῦρα δὲν ἀπήντησεν, ἀλλ' ἐκάθησεν ὡσεὶ περιμένουσα καὶ τὸ ὁποῖον τῆς ἔλειπε, καὶ αὐτὴ δὲν ἤξευρε τί. Ὁ Ἰ'αβάν ἐκύτταξε τὸ ὠρολόγιόν του, ἐπῆρε τὸ καπέλλο του καὶ εἶπε.

—Θὰ εἶμαι ἐδῶ πάλιν αὔριον εἰς τὰς ἐπτάμιου.

Πῶς ὁ Ἰ'αβάν ἐμεγάλωσε καὶ πῶς κατεστάλλαξεν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου δὲν εἶπαμεν, οὔτε ἦτο ἀνάγκη. Τὸν ἐγνωρίσαμεν μικρὸν, καὶ δὲν ἔχομεν δυσκολίαν νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι διὰ τῆς θελήσεώς του ὑπερίσχυσε τὰ ἐμπόδια τοῦ σταδίου του. Ἡ νεότης του ἐλησημονήθη, οἱ γονεῖς του ἐξέλιπον. Ἄς τὰ λησημονήσωμεν καὶ ἡμεῖς. Τώρα πλέον μᾶς ἐνδιαφέρει ὡς μέλλον σύζυγος τῆς Λαῦρας. Ὁμοιάζουν εἰς πολλά. Ἄμρότεροι ἀνήκουν εἰς τὰς ἐργατικὰς τάξεις. Ἄμρότεροι εἶχον ἔλθῃ εἰς τὸν Ἁγιον Λουδοβίκον πρὸς εὐρεσιν ἐργασίας. Αὐτὴ εὗρε τὴν μονότονον ἐργασίαν τοῦ ἐμπορικοῦ καταστήματος. Αὐτὸς εὗρε δοκιμαστικῶς καὶ ἀνεκτικῶς μίαν θέσιν ὡς σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος. Πῶς εἶχον γνωρισθῆ; Ἐὸ ἐμπορικὸν κατάστημα καὶ τὸ σιδηροδρομικὸν γραφεῖον ἦσαν πλησίον, καὶ συνηντῶντο εἰς τὸν δρόμον. Ἰτύχε νὰ συγκατοικήσουν εἰς τὸ αὐτὸ οἰκοτροφεῖον. Ἴσως ἡ συχνὴ αὐτῇ συνάντησις νὰ τοῦ ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέ-

ρον. Ἡ Λαύρα ἔκαμεν αὐτὴν τὴν σκέψιν καὶ ἔνεκα τούτου ἀπεράσισε νὰ κατοικήσῃ ἄλλοῦ κινουμένη ἀπὸ κάποιον ἀόριστον αἰσθημα λεπτότητος. Ἦθελε ν' ἀνακαλύψῃ εἰάν ὑπῆρχε καὶ ἄλλο αἷτιον πλὴν τῆς συχνῆς συναντήσεως. Ὁ Ῥαβάν δὲν ἔπαυσε νὰ δεικνύῃ θερμὸν ἐνδιαφέρον καὶ εἶδομεν πῶς ἐπὶ τέλους ἡ Λαύρα ἐπείσθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 3.

Ἴσως τώρα δὲν ἔχει δι' ἡμᾶς καλὸν ἐκτακτὸν ἐνδιαφέρον ἡ ἱστορία τοῦ Ἰωάννου Ῥαβάν. Κοινὴ ἱστορία, ὅπως οἰουοῦντες ἄλλου δραστηρίου νέου. Κοινὸς τύπος ὅπως ὄλων μας. Ἡ αὐτὴ διαφορὰ εἶνε ὅτι ὁ Ῥαβάν δὲν ἐθεώρει τὸν ἑαυτὸν του κοινόν. Οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ τοποθετῇ τὸν ἑαυτὸν του νοερῶς, ὡς κεντρικὴν μορφήν μεγάλων γεγονότων. Ὁ βίος του ἔρρεεν ὅπως ὄλων μας, ἀλλ' ὁ Ῥαβάν εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ φαντάζεται συστηματικῶς ὅτι οἱ κόσμοι καὶ οἱ αἰῶνες συνωμίλουν μὲ αὐτόν, καὶ ὅτι ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ αὐτοῦ. Πολλοὶ ἀπὸ ἡμᾶς, ἴσως ὄλοι μας συλλαμβάνομεν τοιαύτας πεποιθήσεις, ἀλλ' ἡ διαφορὰ εἶνε ὅτι ἀρνοῦμεν αὐτὰς τὰς στιγμιαίας πεποιθήσεις νὰ ἐξαφανίζωνται καὶ ἐν πάσῃ ἀτολμῇ καὶ αἰσχύνῃ τὰς σβύνομεν ἀπὸ τὸ κάτοπτρον τῆς φαντασίας μας.

Ὁ Ἰωάννης Ῥαβάν ἐνουμφεύθη τὴν Λαύραν Τζῶνσον, καὶ ἐζήσαν δυστυχεῖς, ἔκτοτε. Δηλαδή αὐτὴ ἐζήσε δυστυχῆς. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Ῥαβάν, αὐτὸς δὲν ἀπησχολήθη περὶ τῆς συζύγου του πολὺ, ἀφ' ὅτου ἠνώθησαν, ἀλλὰ τὴν ἐθεώρει ἐν ἀπὸ τὰ ἐπεισόδια τοῦ βί-

ου του, ἀνάλογα μὲ τὴν τροφήν, τὰ ἐνδύματα, τὸν ὕπνον, τὴν στέγην. Ἐθεώρει τὴν σύζυγόν του ἀπάνω κάτω ὅπως θεωροῦμεν τὴν θερμοκρασίαν. Ἄλλοτε ψυχρὸς, ἄλλοτε ζέστη, ἀλλὰ ποτὲ τῆς ἀρεσκείας μας. Ἦτο σοβαρὸς καὶ σιωπηλός. Κάποτε ἦτο σχεδὸν εὐθυμὸς ὅταν συνέβαινε νὰ γίνεταί λόγος περὶ αὐτοῦ. Ἐἶς τὴν σύζυγόν του, ὅταν τῆς ὠμίλει, τῆς ἐξήγει τὰ ἰδιώματά του, τὰ σχέδιά του, τὰς ἀρετάς του, ὅλα μὲ μεγάλην λεπτομέρειαν. Ἰτρῶγε τὰ καλῆτερα πράγματα αὐτὸς ἀδιαφορῶν περὶ αὐτῆς. Ἐἶς τὸ τραπέζι σπανίως τῆς ἀφῆνε τίποτε νὰ φάγῃ. Κάποτε ἠγόραζεν εἰσιτήριον διὰ τὸ θέατρον διὰ μόνον τὸν ἑαυτὸν του. Δὲν τοῦ ἐπήρχετο εἰς τὸν νοῦν ὅτι ἠμποροῦσε καὶ ἡ Λαύρα νὰ ἐπιθυμῇ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ θέατρον. Ἦτον ὅμως γενναῖος διότι ἐπιστρέφων οἰκαδε διηγεῖτο εἰς τὴν σύζυγόν του πᾶν ὅ,τι εἶδεν. Ἐκαμεν ἐξοχικὸν περίπατον καθέ Κυριακὴν, κατόπιν περιέγραφεν εἰς τὴν σύζυγόν του τὰς καλλονὰς τῶν τοπείων καὶ τὰ ἄσματα τῶν πτηνῶν. Ἰδίως ὅμως τῆς περιέγραφεν ἐνός πτηνοῦ τὸ κελάδημα τὸ ὁποῖον τοῦ ἔλεγεν ἀδιακόπως εἰς τὸ αὐτὶ ὅτι ἐμελλε νὰ γίνῃ μέγας. Ἦν τούτοις τὰ ἔτη παρήρχοντο καὶ ἡ Λαύρα παρήκμαζεν, ἐνῶ αὐτὸς ἦτο πάντοτε θαλερὸς ζωηρὸς καὶ ἀκμαῖος. Κάποτε αἶφνης ἐκτύπα τὸν γρῦνον του εἰς τὴν τράπεζαν σύνοφρυς ὡσανεὶ ἐπέπληττε τὸ Σύμπαν διὰ τὴν βραδύτητα. Ἄλλ' αὐτὸ ἦτο στιγμιαῖον καὶ τὸ διώρθονεν ἀμέσως. Ἰγνώριζεν πολὺ καλὰ ὅτι ἦτο μέγας.

Ἡ Λαύρα μετὰ δωδεκαετῆ ἐγγα-

μον βίον μεγάλης μονοτονίας και στενωτάτου ορίζοντος παρεδόθη εις την τύχην της. Ποτέ δὲν ἐξέφρασε λέξιν δυσαρρεσκείας, ποτέ παράπονον ἢ μομφήν δὲν ἤλθεν εις τὰ χεῖλη της. Ἄπ' ἐναντίας τὸ μειδίαμα δὲν τῆς ἐλείπεν ἔστω και ἂν, ὅταν ἦτο μόνη, οἱ ὀφθαλμοὶ της ἦσαν ὑγροὶ ἀπὸ δάκρυα. Ἄπεφρασίσθη πλέον ὅτι ὁ συζυγὸς της δὲν ἦτο δυνατὸν ν' ἀλλάξῃ. Ἄπεφρασίσθη ὅτι δὲν ὑπῆρχε δι' αὐτὴν ἄλλη διεξοδος παρά ν' ἀποδεχθῇ τὴν τύχην της και νὰ συμμορφωθῇ με τὸν χαρακτῆρα τοῦ συζύγου της ὅσον ἀρρήτως ἐγώστικὸς και ἂν ἦτο. Τοιαύτη εἶνε ἡ μοῖρα χιλιάδων γυναικῶν. Ἡ θέσις των εἶνε ἀρόρητος, ἀλλὰ πᾶσα διαμαρτύρησις εἶνε ἀνωφελής. Ἰῆνε τραγικὴ κατάστασις.

Μία ἀκτίς εις τὸν βίον τῆς Λαύρας ἦτο ἡ θυγάτηρ των Σοφία ἡ ὁποία ἦτο ἤδη δώδεκα ἐτῶν και συνετέλεσεν εις τὸ νὰ μετριάσῃ τὴν διάστασιν μεταξύ τοῦ Ἰωάννου και τῆς Λαύρας εις τόσον βαθμὸν ὥστε ἡ Λαύρα νὰ τὸν εὐγνωμονῇ διέτι χάριν αὐτοῦ εἶχε τὴν Σοφίαν ἡ ὁποία τοιουτρόπως ἦτο ἐγγύησις τῆς οικογενειακῆς ἁρμονίας. Αἱ ιδέαι τῆς Λαύρας ἦσαν ἀφελεῖς και παλαιοῦ πνεύματος.

Ἡ Σοφία ἦτο εὐειδῆς κόρη και μᾶλλον ψυχρά και ἐπιφυλακτικὴ. Πολλάκις ἦτο κατηφής. Ἐπεράτωσε τὰ στοιχειώδεις σπουδὰς της και διωρίσθη ὑπάλληλος εις τὸ γραφεῖον τοῦ πατρὸς της. Ὁ Ραβὰν δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τοῦ νὰ εἶνε πλήρης αὐτοπεποιθήσεως και μεγαλουργῶν συλλήψεων, μολονότι ἦτο ἤδη 47 ἐτῶν και ὁ μισθὸς του δὲν ὑπερέβαινε τὰ 120 δολλάρια

τὸν μῆνα. Ἴν τούτοις ἀπὸ ἔτους εις ἔτος ἡ αὐτοπεποίθησις του ηῤῥξανε, και ἂν δὲν ἐγνωρίζαμεν τὴν ιδιοσυγκρασίαν του ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας, ἂν δὲν ἐγνωρίζαμεν τὴν δοξασίαν περὶ θεοῦ δικαίου τῶν βασιλέων τοῦ μεσαιῶνος, θὰ ἐλέγομεν ὅτι ὁ Ραβὰν ἦτο πολὺ περιεργὸν φαινόμενον. Ποῦ ἐβασίζετο ἡ ἐπίμονος αὐτοπεποίθησις αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου; Ἰῆνε δυνατὸν νὰ πιστεύσῃ κανεὶς ὅτι θὰ ἔλθῃ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ραβὰν θὰ εἶνε, παραδείγματος χάριν, διευθυντῆς και ιδιοκτῆτης τοῦ Σιδηδροδρόμου. Ἀπίθανον. Ἄλλ' ὁ Ραβὰν εἶχεν εις τὰς φλέβας του ρέον τὸ ἀμερικανικὸν αἷμα τῆς ἀχαλινώτου φιλοδοξίας και ὀρμῆς πρὸς ἐξουσίαν και πλοῦτον. Ἰῆχε πάθος ἀνίατον και μίαν ἡμέραν ἔπαυσε πλέον ἀπὸ τοῦ νὰ περιμένῃ τὸν θρίαμβον. Ἴὸν εἶδεν ἐν ὄλῃ του τῆ πραγματικότητι.

Ἰσπευσεν ν' ἀναγγεῖλῃ εις τὴν Λαύραν ὅτι ἐπὶ τέλους ἐστέφθησαν αἱ προσδοκίαι του. Τῆς εἶπε πολλάκις πρὶν τοιαῦτα πράγματα, ἀλλ' αὐτὴ δὲν τὰ ἐλάμβανεν ὑπὸ σημείωσιν. Κατ' ἀρχὰς τὸν ἤκουσε με τὴν συνήθη ἀδιαφορίαν. Ἀλλὰ κατόπιν εἶδεν εις τὸ βλέμμα του νέον τι φῶς βεβαιότητος και ἤργισε νὰ διδῇ προσοχήν.

— Πές μου λοιπὸν γρήγορα τί εἶνε, τὸν ἠρώτησε παρατηροῦσα αὐτὸν με σπινθηροβόλους ὀφθαλμούς.

— Ἄ! Λοιπὸν με πιστεύεις ἐπὶ τέλους, εἶπεν ἐκεῖνος με τόνον σχεδὸν ἄγριον. Ἦρχισες νὰ παραδέχεσαι ὅτι κάτι ἢμπορῶ νὰ κάμω. Χαίρομαι.

— Πάντα ἐπίστευα ὅτι θὰ εὐδοκίμησῃς κατὰ ἓναν ἢ ἄλλον τρόπον.

— Δὲν μοῦ τὸ εἶπες ποτέ, ἀλλὰ βέ-

βαια τὸ ἐγνώριζα ὅτι τὸ ἠσθάνεσο. Ἀλλὰ ὅπως καὶ ἂν ἔχη τὸ πρᾶγμα, γυναῖκα εἶσαι. Εἶνε δική μου εὐθύνη νὰ εὐδοκιμήσω κατὰ ἓνα ἢ ἄλλον τρόπον, εἴτε τὸ πιστεύεις εἴτε μὴ. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ με θεωρῆς οἰηματοῦν ἢ ματαιόδοξον, ἀλλὰ πρέπει νὰ σοῦ τὸ εἶπω. Πάντοτε εἶχα ἔμφυτον πεποίθησιν ὅτι θὰ ἀποκτήσω ἑκατομμύρια. Δὲν τὸ ἐδειχνα, καὶ δὲν ἐράνηκα ποτὲ ὅτι διαφέρω ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ἀλλὰ μολαταῦτα ἐγνώριζα καὶ γνωρίζω ὅτι δὲν εἶμαι σάν τὸν ἄλλον κόσμον.

Ἡ Λαύρα ἐκάθητο καὶ τὸν παρατήρει σοβαρῶς μὲ τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς Γραπέζης, ἐνῶ αὐτὸς ἐβάδιζε νευρικῶς καὶ δεσποτικῶς ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ δωματίου.

— Ὅχι ὅτι ἀποδίδω σημασίαν εἰς τὰ χρήματα αὐτὰ καθ' ἑαυτά, διὰ τὸν ἑαυτόν μου. Ἀλλὰ ἀφοῦ κάμω ἄπειρα χρήματα καὶ διὰ τοὺς δύο μας καὶ διὰ τὴν Σοφίαν μας, ἀφοῦ ἀποδείξω εἰς τὸν κόσμον ποῖος εἶμαι, τότε θὰ κάμω εὐεργετήματα καὶ εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους μας, τὰς ἐργατικὰς τάξεις. Δὲν πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶνε ἐγωϊστῆς, ἐννοεῖς Λαύρα.

Ἐξηκολούθει νὰ τὸν παρατηρῆ ἀμφιβάλλουσα ἂν ἦτο καλὰ εἰς τὰς φρένας του.

— Ἀφοῦ κάμω εὐεργετήματα διὰ τὸν λαόν, θὰ κτίσω ἐκκλησίας, νοσοκομεῖα, βιβλιοθήκας, μνημεῖα, πράγματα μόνιμα τὰ ὁποῖα νὰ ἀναγκάζουν τὸν κόσμον νὰ λέγη πάντοτε ποῖος ἦτο ὁ Ἰωάννης Γ'αβάν. Ἀλλὰ θέλω νὰ λέγη ὁ κόσμος πρὸ πάντων ὅτι ὁ Ἰωάννης Γ'αβάν ἦτο ταπεινόφρων, ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ὄχι φίλαυτος, ἐννοεῖς Λαύρα;

— Ναι, Γιάννη μου, ἀπήντησεν ἠσυχῶς.

— Ἀλλ' ἀπαιτῶ νὰ ὁμολογήσουν ὅλοι ὅτι ἤμην ὁ Ἰωάννης Γ'αβάν καὶ ὅτι εἰς τὴν ικανότητά μου, εἰς τὴν μεγαλοφυΐαν μου ὠφείλετο ὅλη ἡ μεγαλοργὸς ὀρᾶσις μου. Ἴσχω σκοπὸν νὰ σὲ κάμω εὐτυχῆ καὶ νὰ σὲ πείσω ὅτι δὲν ἔκαμες ἄσχημα ὅπου ἔστερξες νὰ γείνης σύζυγός μου ὅταν ἤμην σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος μὲ 10 δολλάρια τὸν μῆνα.

— Μὰ πότε λοιπόν, Γιάννη. Δὲν βλέπεις ἡ Σοφία μας εἶνε μεγάλη τώρα.

— Ἡ ἔχη διαμάντια καὶ σπάνια φαρέματα.

— Καλὰ ἀλλὰ ἡ ἀνατροπὴ τῆς θέλει ἔξοδα ἀμέσως. Θέλω νὰ ἔχη τρέπους. Ἰπέθεσε ὅτι προσκαλοῦμεν κόσμον.

— Δὲν με σκοτίζει αὐτό. Εἶνε μεγάλη τιμὴ δι' οἰονδήποτε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ σπῆτι μου.

— Ἴππειτα εἶνε ἡ ἀποκατάστασις τῆς.

— Ἄμα ἔχει χρήματα, ἔχει ἀποκατάστασιν.

— Ναι, ἀλλὰ θέλω νὰ ἔχη καὶ ἀξίαν χωριστὰ ἀπὸ τὰ χρήματα.

— Ἄμα εἶνε θυγατέρα μας, τί μεγαλύτερη ἀξία;

— Πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀνατροπὴ τῆς ἀμέσως.

— Μὴν ἀνησυχεῖς, θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸ εἰς ἀναγκαιοῖ.

— Ἀναγκαιοῖ τώρα. Δὲν θέλω νὰ μείνῃ ἡ Σοφία ἄξεστος σάν ἐμέ, καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ.

— Τί ἔχεις Λαύρα;

— Ἐγήρασα Γιάννη. Ἄσπρισαν σχεδόν τὰ μαλλιά μου. Εἶμαι 45 χρονῶν τώρα.

Τὴν ἔσεισεν ἀπὸ τοὺς ὤμους παί-
ζων. «Ἐγὼ εἶμαι 4 χρόνια μεγα-
λήτερός σου καὶ μόλις ἀρχίζω τὸν
βίον μου. Ἡ Σοφία εἶνε βρέφος».

— Ἔβλεπε δεκχοκτῶ καὶ πλέον. Γιαυ-
τό σέ ἠρώτησα «Πότε». Σοῦ αὐξήσαν
λοιπὸν τὸν μισθὸν σου, Γιάννη μου.
Πές μου. Ἄν εἶχαμε 200 δολλάρια
τὸν μῆνα, θὰ ἤμουν ὑπερευχαριστη-
μένη.

— Μισθὸν! εἶπες. Διακόσια δολ-
λάρια τὸν μῆνα, ἢ τὴν ἐβδομάδα, ἢ
τὴν ἡμέραν, ἢ τὴν ὥραν.

— Κάτι ἔπαθες Γιάννη!

Ἡ Λαύρα ἤρχισε νὰ φοβῆται ὅτι
ὁ σύζυγός της παρεφρόνησε.

— Διάβασε εἰς τὰς ἐφημερίδας τί
εἰσοδήματα ἔχουν αὐτοὶ οἱ κεραλαι-
οῦχοι. Ὅλοι ἔγειναν ἑκατομμυριοῦχοι,
ἀπὸ τίποτε. Καὶ ἐγὼ, γιατί ὄχι.

— Λέγε μου λοιπὸν τί συνέβη; Τί
ἐννοεῖς ἐπὶ τέλους;

Ἔθεσε τὸ χέρι της ἐπὶ τοῦ ὤμου
του ἐνῶ ἐδιάβαινε ἀπὸ πλησίον της.
Αὐτὸς ἐρρίφθη εἰς μίαν καρέκλαν ἀ-
πέναντι καὶ ἔθεσε τοὺς ἀγκῶνας του
ἐπὶ τῆς τραπέζης κυττάζων αὐτὴν
ἀσκαρδαμυκτεῖ.

— Δὲν θὰ τὸ ἐννοήσης αὐτὸ ποῦ
θὰ σοῦ πῶ, Λαύρα, ἀλλὰ πρόσεξε.
Δύο τρόποι ὑπάρχουν γιὰ νὰ γίνῃ κα-
νεὶς πλούσιος. Ὁ ἓνας τρόπος εἶνε ὅ-
ταν ἐλλείψει μυαλοῦ ἀγοράζει κανεὶς
γαίας, καὶ ἄλλοι τὰς χρησιμοποιοῦν
μέχρις οὔ κάμουν τὸν ἰδιοκτήτην
πλούσιον. Αὐτὸς εἶνε ὁ τρόπος τῆς
τύχης, δὲν εἶνε ὁ τρόπος τοῦ μυαλοῦ.

Πολλοὶ ἐδῶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἔγειναν
πλούσιοι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Πα-
ραδείγματος χάριν ὁ Ἄστωρ εἰς τὴν
Νέαν Ἰόρκην. Συμβαίνει ὅμως νὰ μὴ
ἐπιτύχῃ ἡ ἀγορὰ καὶ τότε χάνει ὁ ἀ-
γοραστής. Ὁ ἄλλος τρόπος γιὰ νὰ
γίνῃ κανεὶς πλούσιος εἶνε ὅταν ἔχη
ιδέας καὶ κατορθῶν νὰ τὰς πουλήσῃ.
Αὐτὸ εἶνε μυαλό· δὲν εἶνε τύχη. Καὶ
δὲν ὑπάρχουν ὅρια εἰς τὰς ιδέας. Ἔβλεπε
ἀναρίθμητοι. Ὁ ἀέρας χωρεῖ ἑκα-
τομμύρια ἑκατομμυρίων θεμελιώδεις
γονίμους ιδέας.

Ἡ Λαύρα ἤρχισε νὰ θερμαίνεται.
Αὐτὸς ἐξηκολούθησε λέγων μὲ οἴ-
στρον.

— Ἀρπαξε τὴν ιδέα σου, πότισέ
την, ὠρίμασέ την καὶ πούλησέ την.
Ἐγεινες πλούσιος. Ἀμα ἡ ιδέα σου
εἶνε τοιαύτη ὥστε νὰ κυριαρχῇ τοῦ
καθημερινοῦ βίου ὁλοκλήρου τῆς κοι-
νωνίας, αἶ, τότε δὲν ὑπάρχει μέτρον
ικανὸν νὰ μετρήσῃ τὰ χρήματα τὰ
ὅποια ἠμπορεῖς νὰ ἀποκτήσης. Ὑ-
πόθεσε ὅτι ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶνε ἀκίμη
ἄγνωστος. Ἄν μαντεύσῃς ὅτι ὑπάρ-
χει καὶ προσφέρῃς τὴν ιδέαν εἰς τὸν
κόσμον, ὁ κόσμος κατόπιν δὲν ἠμπορεῖ
νὰ ζήσῃ χωρὶς νὰ ἔχη ἠλεκτρισμόν.
Μάντεψε κανὲν καλὸν πρᾶγμα ὅπου ὁ
κόσμος ἄμα τοῦ τό πῆς, νὰ τὸ θέλῃ καλὰ
καὶ σὸνει, καὶ ἔγινες δισεκατομμυριοῦ-
χος ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ. Λοιπὸν ἡ μέ-
θοδος εἶνε: 1) Ἀρπαξε τὴν ιδέα 2)
κάμε τὴν δική σου 3) πούλησέ την.
Πὲς τοῦ κόσμου τί ὀφείλει νὰ θέλῃ.
Δηλαδὴ διδάξέ τον ἐκεῖνο τὸ ὅποιον
ἔπρεπε νὰ ξεύρῃ χωρὶς νὰ τὸν διδάξῃ
κανεὶς. Θὰ σὲ πληρώσῃ ἀκριβὰ δι' αὐ-
τὴν σου τὴν διδασκαλίαν. Πάρε τότε

τὰ ἑκατομμύριά του καὶ ἀφοῦ τὰ κλειδώσης ἀνάγκασέ τον νὰ σὲ ἀναγνωρίσῃ ὡς μεγαλήτερον του. Τότε φρόντισε νὰ ἐγείρῃς ἀρκετὰ μνημεῖα ὥστε νὰ μὴ σὲ λησμονήσῃ ποτέ, ἀλλὰ νὰ σὲ ἐνθυμῆται καλὰ ὅτι ὑπῆρξες μεγαλήτερός του. Κατόπιν—

—Αἰ, κατόπιν Γιάννη, τί; εἶπεν ἡ Λαύρα ἠρέμα.

Δὲν τὴν ἤκουσε. Ἐπαυσεν ὁμιλῶν. Ἐκάθησε κυττάζων αὐτὴν ὡς ἀρηρημένος. Ἐπὶ τέλους ἀρῆκε τὸ χέρι του νὰ πᾶσῃ ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἡ Λαύρα τὸ συνέλαβε μετὰ δειλίας.

—Ἄκουσε Λαύρα ἐξηκολούθησε. Τὸ πρᾶγμα εἶνε ὅπου θέλει ὁ κόσμος σήμερον; Στρέψε γύρω σου καὶ θὰ ἰδῶς γιὰ ποῖο πρᾶγμα εἶνε ὅπου τρελλαίνεται ὁ κόσμος. Δὲν βλέπεις; Ὁ κόσμος τρελλαίνεται γιὰ ταχύτητα, ὅπου πᾶς, ταχύτητα ζητοῦν ὅλοι. Ταχύτητα, ταχύτητα, ταχύτητα καὶ δύναμι. Ὅλα γίνονται μὲ ταχύτητα τὴν σήμερον, διότι ὁ κόσμος τὸ θέλει. Λῦριον ἢ ταχύτης θὰ διπλασιασθῇ, καὶ μεταύριον θὰ τριπλασιασθῇ.

—Πῶς τὸ ξέρεις αὐτό, Γιάννη. Ποιὸς σοῦ τὸ εἶπε;

—Αὐτὸ εἶνε δική μου δουλειά. Αὐτὸ εἶνε ἡ ἐφεύρεσίς μου. Αὐτὸ εἶνε ἡ ἰδέα ὅπου ἄρπαξα, καὶ ἡ ὁποία θὰ μὲ κάμῃ ζάπλουτον. Ἡ ἰδέα μου εἶνε νὰ διπλασιάσω τὴν σημερινὴν ταχύτητα τοῦ κοινωνικοῦ καὶ ἐθνικοῦ βίου. Ἀμα δεῖξω τοῦ κόσμου πῶς διπλασιάζεται, θὰ νομίσουν ὅλοι ὅτι τὸ ἤξευραν. Κατόπιν ὅλοι θὰ θέλουν διπλασίαν ταχύτητα. Ἐγὼ θὰ τοὺς προμηθεύσω καὶ αὐτοὶ θὰ μοῦ δώσουν τὰ ἑκατομμύρια. Αὐτὸ δὲν εἶνε τύχη ἐν-

νοεῖς. Εἶνε μυαλό, μυαλό, μυαλό, Λαύρα.

Ἡ Λαύρα ἀνεστέναξε, βυθισθεῖσα πάλιν εἰς τὰς ἀμφιβολίας.

—Θὰ τὸ καταφέρῃς Γιάννη, νὰ μοῦ ἀγοράσῃς ἓνα φόρεμα μεταξωτόν;

—Κύριε τῶν δυνάμεων, γυναῖκα!

—Πόσον ἐπεθύμησα νὰ πάω σ' τὸ θέατρο. Θὰ τὸ καταφέρῃς νὰ πᾶμε μιὰ βραδειά;

Ὁ Γ' ἀβάν ἔκαμε χειρονομίαν ἀπελπισίας διὰ τὴν ἀνικανότητα τῆς Λαύρας, τοῦ νὰ τὸν ἐννοήσῃ.

—Θὰ τὸ καταφέρουμε, ἄρά γε, Γιάννη, νὰ κάμουμε ἓνα ταξεῖδι εἰς τὴν Ἰβύρώπη καὶ νὰ πάρουμε καὶ τὴ Σοφία;

—Χίλια ταξεῖδια περίξ τῆς γῆς.

Ἡ Λαύρα ἐπροσπάθησε νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὕψος τῆς τέσης φιλοδοξίας ἀλλὰ κατώρθωσε μόνον καὶ μόνον νὰ κάμῃ μιάν κοινοτάτην ἐρώτησιν.

—Πῶς ἀνεκάλυφες τὴν ἰδέα;

—Μέγα καὶ ροβερόν πρᾶγμα εἶνε ἡ περιέργεια τῆς γυναικῆς. Μίαν τυχαίαν συνομιλίαν ἤκουσα. Δύο μηχανικοὶ ἐσυζητοῦσαν εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, εἰς τὸ γραφεῖον. Τὸν ξέρεις τὸν Χάλσυν αὐτὸν τὸν νέον ὅπου ἤλθεν ἐδῶ μιὰ ἡμέρα. Ἴχει βγῆ ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖον γεμῆτος ἀπὸ γνώσεις καὶ ιδέας καὶ μηχανικὰ σχέδια. Ὁμιλοῦσε λοιπὸν γιὰ αὐτοκίνητα καὶ ἔλεγεν ὅτι ἓνα τραῖνο ἔμπορεῖ νὰ τρέχῃ 150 μίλλια τὴν ὥραν ἐνῶ τὴν ὥραν τρέχει μόνον 75, καὶ ἔμπορεῖ νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἐργατῶν εἰς τὸ ἥμισυ, καὶ νὰ χρησιμοποιοῦσιν κανεὶς τὸν νόμον τῆς βαρύτητος.

—Μὰ δὲν εἶπες ὅτι ἡ ἰδέα ἦτο δική σου ;

—Βέβαια δική μου, ἀφοῦ τὴν ἄρπαξα, ἰδὼν τὴν ἀξίαν της. Ὁ Χάλσους δὲν ὑπώπτευε τὴν ἀξίαν της. Ἦνεν ἰδεολόγος. Δὲν εἶνε πρακτικὸς νοῦς. Μολταῦτα εἶνε ἐξωχὸ παιδί. Ἦνεν λαμπρὸς γιὰ τὴν Σοφία. Αὐτὰ ὅπου εἶπεν εἰς τὸν ἄλλον μηχανικὸν μόνον ἐγὼ τὰ ἐζύγισα. Αὐέσως τὴν ἰδέαν των ἔβαλα εἰς ἐνέργειαν διὰ πειραμάτων, χωρὶς νὰ εἶπω τοῦ Χάλσου λέξι.

—Αἰ, Γιάννη, πιά ἄρες με, δὲν θέλω πιά ν' ἀκούω τέτοια, εἴπε θεωρήσασα τὸν σύζυγόν της ἄδικον. Πάω νὰ ἐτοιμάσω τὸ δεῖπνο. Ἡ Σοφία ὅπου κι' ἂν εἶνε ἐρχεται.

Ἦν τούτοις ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν της ὅτι ἴσως νὰ εἶνε καὶ βάσιμα αὐτὰ ὅπου τῆς εἶπεν ὁ Γιάννης καὶ τίς οἶδε, ἐσκέρθη, μήπως δὲν γίνονται τέτοια θαύματα. Ἴσως ἡ Πρόνοια νὰ μῆς ἐπιρρῶσῃ μέλλον. Ὁ Γιάννης ὅμως δὲν ἐσκοτίζετο διὰ τὴν Πρόνοιαν. Δὲν τὴν εἶχεν ἀνάγκην. Ὁ ἑαυτὸς του τοῦ ἤρκει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4

Ἡ Σοφία ἦτον, ὡς εἶπομεν σιωπηλοῦ καὶ ἐπιρρῶλακτικοῦ χαρακτῆρος. Αὐτὰ ἦσαν χαρακτηριστικὰ τοῦ πατρὸς της. Ἀπὸ τὴν μητέρα της ἐπῆρε τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς αὐταπαρησίας καὶ αὐτοθυσίας. Ἦτο ὑψηλοτέρα τῆς μητρὸς της, καὶ εἶχεν ἦθος αὐστηρῆς ὑπεροχῆς. Τὰ φρύδια της ἦσαν μαῦρα καὶ ἠνωμένα. Ἦτο μύωψ καὶ ἐφ' ῥει συνήθως διέπτρας. Τὸ ἀνάστημά της εὐθυτενὲς καὶ κάπως ἀκαμπτον. Τὸ πηγούνι της τολμηρὸν, καὶ τὰ δόντια της ἄψογα. Ἦτο βραδεία εἰς τὰς κι-

νήσεις, καὶ ἡ φωνή της ἦτο βαθεῖα ὡς τοῦ πατρὸς της οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ της φαιοὶ ὡς τῆς μητρὸς της. Ἦτο μέλις δεκαοκτῶ ἐτῶν ἀλλὰ ἐφαίνετο μεγαλύτερα. Δὲν εἶχε φιλίας ἡ Σοφία. Ἦζησε μονήρη βίον καὶ ἐσυνείθισε νὰ μὴ σχετίζεται. Ἡ ἡλικία της ὅμως ἤρχισε νὰ ἔλκη νεαροῦς ἐπισκέπτας. Ἦν κρῖνη κανεὶς ἀπὸ τὸν ὀρίζοντα τῆς οἰκογενείας Ρ'αβάν, ἡ Σοφία ἤλπιδε μόνον νὰ γίνῃ σύζυγος κανενὸς ὑπαλλήλου μὲ ὄριον 100 δολλαρίων τὸν μῆνα, ὡς ὁ πατήρ της.

Μεταξὺ τῶν συχναζόντων εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Ρ'αβάν ἦτο καὶ ὁ Κάρολος Χάλσους, εἰκοσιπενταετῆς υἱὸς γαιοκτῆμονος τῆς Πολιτείας Μισσουρή. Ἦχεν ἔλθῃ, ὅπως καὶ ὁ Ρ'αβάν εἰς τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ εὕρῃ τύχην. Ἀλλ' ἐνῶ ὁ Ρ'αβάν δὲν ἐφρόντιζε διὰ σπουδᾶς, ὁ Χάλσους ἐπεδόθη εἰς τὴν μελέτην τῆς μηχανικῆς καὶ κατώρθωσε νὰ πάρῃ δίπλωμα. Δυνάμει αὐτοῦ τοῦ διπλώματος εὗρεν ἐργασίαν εἰς τὸν αὐτὸν σιδηρόδρομον εἰς τὸν ἵποῖον ἐργάζετο καὶ ὁ Ρ'αβάν. Ἦτο σώφρων νέος καὶ πολὺ μελετηρὸς. Ἦχε κάποιαν πρωτοτυπίαν, καὶ ἐνεφορεῖτο ἀπὸ ἰδεώδη. Ἦνθους διὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἰδεαλιστής. Ἀλλοὶ τὸν ἐθεώρουν ἰχρηστον ὄνειροπόλον καὶ ἄλλοι ἀξιοθρήνητον ναυάγιον. Οἱ διαλογισμοὶ του ἐστρέφοντο πρὸς τὰ κοινωνικὰ πρόβλήματα καὶ πρὸς τὸ ὄνειρον τοῦ παγκοσμίου δημοκρατισμοῦ, καὶ τὰ ἔμρυτα δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἦς τὸ σπῆτι τοῦ Ρ'αβάν ἦτο πάντοτε εὐπρόσδεκτος δι' ἃτι ἦτο σώφρων. Ἀλλῶς τε ὁ Ρ'αβάν εἶχε τὴν ἀρχὴν

νά διδάσκεται από τούς μορφωμένους νέους. Τοῦ Χάλσου ὅμως ὁ χαρακτήρ ἦτο ἡσυχος καὶ οὐδέλως μεταδοτικὸς. Ἡ γνωριμία του μὲ τὴν Σοφίαν βαθμηδὸν ἀνεπτύσσετο ὡς εἶδος ἀμοιβαίας στοργῆς καὶ τοὶ ἀμροτέρωθεν ἢ ἐντροπαλότης ἐμπόδιζε πᾶσαν ἀλληλαποκάλυψιν.

Πολλάκις ἡ κατῆρέα του ἐφθανε μέχρι μελαγχολίας καὶ ἡ μελαγχολία του πολλάκις τὸν ἔφερεν εἰς ἀπελπίσιν.

— Ἀπὸ κάμμιὰ φορά μου ἐρχόνται ἰδέες, εἶπε μίαν ἑσπέραν ἐνῶ ἐκάθηντο ὅλοι περίξ τῆς τραπέζης, καὶ ἤμποροῦσα κάτι νὰ κάμω ἂν ἦσαν τὰ πράγματα εὐνοϊκώτερα. Ἀλλὰ τί ὠρελεῖ; Τί νὰ τὴν κάμω τὴν ἰδέαν ἀροῦ δὲν ἔχω οὔτε καιρὸν οὔτε χρήματα διὰ νὰ τὴν ἐπεξεργασθῶ; Σήμερον ἂν δὲν ἔχης χρήματα εἶσαι χαμένος. Ἡ κοινωνία ἐπῆρε κακὸ δρόμο. Τὶ τὸ θέλετε, μεγάλη εἶνε ἡ ἀνθρωπίνη ἀθλιότης.

Μολαταῦτα ἀπὸ τὸν νεαρὸν ἐπιστήμονα ὁ ὁποῖος ὠμίλει κατ' αὐτὸν τὸν ἀπηλπισμένον τρόπον, καὶ ἀπὸ τοιοῦτου εἶδους ὀμιλίαν, ὁ Ραβὰν ἤρπασε τὴν ἰδέαν ἢ ὁποῖα τὸν ἔκαμε νὰ ἐκρράζεται εἰς τὴν σύζυγόν του ὅπως εἶδαμε. Μεγάλη ἡ διαφορὰ χαρακτῆρος μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἀνθρώπων. Ὁ ἕνας ἤθελε νὰ διορθώσῃ τὸν κόσμον, νὰ ἀνακαλύψῃ τὸ φάρμακον τῶν ἀνθρωπίνων δεινῶν, νὰ κατορθώσῃ κοινωνικὰς συνθήκας ὡς ἐκ τῶν ὁποίων ὅλοι νὰ εἶνε εὐτυχεῖς, εὐδύκιμοι, ἐλεύθεροι, ισότιμοι, ἀνεξάρτητοι. Ὁ ἄλλος ἐνῶ ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο γεμάτος ἀπὸ ἰδέας πράγματι δὲν εἶχε

καμμίαν, ἀλλὰ εἶχεν ὅμως ἀπόλυτον πεποίθησιν εἰς τὸν ἑαυτὸν του—ἀνθρώπος τῶν ὁποῖος ὅταν ἦτο παιδί ἀπέδειξεν ὅτι εἶχεν ἰκανότητα νὰ ἀφήσῃ εἰς τοὺς ἄλλους τοὺς φλοιοὺς τῶν βανανῶν καὶ νὰ κρατήσῃ διὰ τὸν ἑαυτὸν του τὸ εὐχυμον φρούτον. Ὁ Ραβὰν ἐπίστευεν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, ὁ Χάλσους δὲν ἦτο βέβαιος ἂν ἔπρεπε νὰ πιστεῦῃ εἰς τίποτε. Καὶ ὅμως ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Χάλσου ἔπεσαν αἱ λέξεις διὰ τῶν ὁποίων διωχετεύθη εἰς τὸν ἐγκέφαλον τοῦ Ραβὰν ἡ μεγαλουργὸς ἰδέα. Ὡ αὐταὶ αἱ ἰδέαι, πῶς πτερυγίζου ἀναρίθμητοι τριγύρω μας, καὶ μολαταῦτα πόσον ἀνύποπτοι εἴμεθα περὶ τῆς παρουσίας των. Ποῖος ἤμπορεῖ νὰ ὑπολογίσῃ ὁποῖαι γιγάντιαι μεταμορφώσεις καὶ τελειοποιήσεις χάνονται μόνον καὶ μόνον διότι δὲν ἔχομεν τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ ἀρπάζωμεν τὰς ἰδέας αἱ ὁποῖαι διηνεκῶς βομβοῦν περίξ τῶν αὐτιῶν μας. Εἶνε ἀναμφίβολον ὅτι ἕκαστος ἀπὸ ἡμᾶς κατὰ μίαν ἢ ἄλλην ἐποχὴν τοῦ βίου του εὐρέθη ἐνώπιον μιᾶς ἰδέας ἢ ὁποῖα θὰ τὸν ἔκαμνε γίγαντα, ἤρκει νὰ τὴν ἀντελαμβάνετο, ἢ ἢ ὁποῖα θὰ μετεμόρφονε τὸν κόσμον ἤρκει νὰ εἶχε τὸ σθένος νὰ τὴν ἐπεξεργασθῇ. Τὸ γεγονὸς εἶνε ὅτι δὲν ἐνωτιζόμεθα τοὺς ἀπειραρίθμους ἀγγέλους οἱ ὁποῖοι ἀκαταπαύστως μᾶς ὀμιλοῦν. Κατὰ συνέπειαν ἐξακολουθοῦμεν τὸν βίον μας, τὸν πλημμελῆ καὶ ἄκαρπον, καὶ ἐπὶ τέλους θαπτόμεθα καὶ λησμονούμεθα. Κατὰ ἀραιὰ διαλείμματα χρόνου συμβαίνει κάποια ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἰδέας νὰ ὀλισθήσῃ τυχαίως εἰς κάποιον ὑλόφρονα ἐγκέφαλον. Ἐκεῖ συλλαμβάνεται, καὶ ἡ ὀλι-

κωτάτη χεὶρ τοῦ συλλαβόντος ἐπεξεργάζεται τὴν ιδέαν καὶ τίκτεται μίᾳ ἐπανάστασις. Εἰς κάποιαν τοιαύτην σύμπτωσιν συνομιλίας ὠλίσθησε διὰ τῶν ἀνυπόπτων χειλέων τοῦ Χάλσου ἡ ιδέα τὴν ὁποίαν ἤρπασεν ὁ ὑλορρονέστατος καὶ ἐγωϊστικώτατος Ραβάν. Καὶ τὴν ἤρπασεν, ὄχι ποσῶς ἐν τῷ συμφέροντι τῆς Ἐπιστήμης, ὄχι ποσῶς ἐν ὀνόματι τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ, ὄχι ποσῶς σκοτιζόμενος διὰ τὸ μέλλον τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πατρίδος του, ἀλλὰ ἐνδιαφερόμενος ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ ἀτομικόν του μέλλον, ἐνδιαφερόμενος μόνον διὰ τὸ ἀτομικόν του ὄφελος ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα ἤρπασε τὴν ιδέαν διὰ νὰ τὴν ἐπεξεργασθῆ, διὰ τὸ ἀτομικόν του, καὶ διὰ κανένα ἄλλον ἀπολύτως. Καὶ τώρα εἶνε καιρὸς νὰ ἀποκαλύψωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς γενέσεως, τῆς ἰδρύσεως καὶ τῆς ὀργανώσεως τῆς Ἀνωνύμου Ἐταιρείας πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἠλεκτρικῶν δυνάμεων τοῦ ἀέρος. Πελώριος ἔταιρεία ἐκκολληθεῖσα ἀπὸ ἐν μηδενικὸν ἐκτός ἐὰν θεωρήσωμεν ὡς τοκεῖς αὐτῆς τοὺς πέντε παράγοντας οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται Περιβάλλον, Κληρονομικότης, Διαφορισμός, Ἐπιλογή καὶ Μόνωσις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β

— Κάρολε, εἶπεν ὁ Ραβάν μίαν ἐσπέραν μὲ τὸ ἄξιον ἐκεῖνο ὕψος τὸ ὁποῖον ὡς εἶδομεν τὸν χαρακτηρίζει, ἐσυλλογιζόμεν κατὰ ἐπιστημονικὰ προβλήματα.

— Ὅχι δά, ἀπήντησεν ὁ Χάλσους. Μήπως ἐρεῦρες κανὲν νέον σύστημα κλειδαριάς; Ἀπὸ τέτοιες ἐρευνῆσεις ὑπάρχει πληθώρα.

— Σοῦ λέγω, ἐξηκολούθησεν ὁ Ραβάν σύνορρος διὰ τὸν σαρκασμὸν τοῦ Χάλσου, σοῦ λέγω ὅτι εὐρίσκομαι εἰς τὰ πρόθυρα μεγάλης ἐπιτυχίας.

— Τί εἶδους ἐπιτυχίας, κύριε Ραβάν; ἠρώτησεν ὁ Χάλσους μὲ νηραλιώτερον ὕψος.

Ὁ Ραβάν ἐμειδίασε μεγαλωστὶ καὶ εἶπε :

— Δὲν θὰ τὸ πιστεύσης ἐὰν σοῦ εἶπω, πᾶν εἶδος ἐπιτυχίας! Διὰ νὰ κοινολογῶ, ἐσχημάτισα μίαν Ἐταιρείαν πρὸς γενέσιν καὶ μετάδοσιν δυνάμεως. Ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν θὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατασκευὴν ἠλεκτρικῶν μεταδοτήρων καὶ δεκτῆρων ἠλεκτρικοῦ ρεύματος τοῦ ὁποίου τὴν ὑπαρξιν ἡ Ἐπιστήμη ἀκόμη δὲν ὑπωπτεύθη. Εἶνε τὸ ἀχρησιμοποίητον ἠλεκτρικὸν ρεῦμα. Ἐτσι μοῦ ἀρέσει νὰ τὸ ὀνομάζω.

Ὁ Χάλσους ἠσθάνθη φρικίασιν καὶ τὸν ἐκύτταξε μὲ κατάπληξιν.

— Μὰ πῶς, αὐτὸ εἶνε ἀκριβῶς ὅ,τι ἐγὼ σκέπτομαι τόσον καιρὸν.

— Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι πολλοὶ θὰ ἐσκέπτοντο περὶ αὐτοῦ, ἀπεκρίθη ὁ Ραβάν. Τὸ πρᾶγμα ἦτο νὰ ἐλθῆ. Τὰ τοιαῦτα φαίνεται νὰ ἔρχονται κατὰ κυκλικὰς περιόδους. Εἶνε ὅλως τυχαῖον ποῖος πρῶτος θὰ πραγματοποιήσῃ μίαν ιδέαν, ἀμα ἡ ιδέα αὐτὴ διατρέξῃ εἰς τὸν ἀέρα. Ἄν θέλῃς νὰ σοῦ πῶ, ἡ ἀνακάλυψις μου αὐτὴ χρονολογεῖται ἀπ' ὅτου ἐράνη ὁ ἀσύρματος τηλεγράφος. Ἐγὼ ἀπλῶς ἀνέπτυξα τὴν ιδέαν τοῦ ἀσυρμάτου καὶ κατώρθωσα νὰ διχάσω τὰ δύο ρεύματα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Ὁ Χάλσους ἐστηρίχθη εἰς τὸν τοίχον.

— Θεὸς καὶ κύριε, ἡμισεψιθύρισεν. Ἴ-
μειδία δὲ ἠλιθίως, ἐπὶ τέλους δὲ εἶπει

— Περὶ ἐργὸν πρᾶγμα, κύριε Ἰ-
αβάν, ἐγὼ τὸ θέμα τὸ ἔχω μελετήσῃ
κ' ἐγὼ δὲ ξέρω πόσα χρόνια τώρα.
Ἄπὸ τὸν καιρὸν τῶν πανεπιστημια-
κῶν μου σπουδῶν εἶχα ἀναλύσει τὰς
θεωρίας τοῦ Γερμανοῦ καθηγητοῦ
Πηλίουγκερ περὶ ἀένναον κινήσεως τῶν
μορίων τῆς ὕλης.

— Δὲν γνωρίζω τίποτε διὰ τὰς μο-
ρίας τῆς ὕλης τοῦ καθηγητοῦ, πῶς τὸν
εἶπες. Δὲν κοιῶθω γρῦ ἀπὸ μωρίες τῆς
ὕλης, εἶπε μὲ κάποιον κωμικὸν ἐνδοι-
ασμὸν ὁ Ἰαβάν.

— Αὐτὸ φαίνεται, κύριε Ἰαβάν.

— Δὲ σκοτιζομαι διὰ ἐπιστημονι-
κὰς θεωρίας καὶ κάτι τέτοια, εἶπεν ὁ
Ἰαβάν, κοκκινίζων ἐλαφρῶς. Ἄπὸ
αὐτὰ δὲ βγαίνει τίποτε. Τί ἐλέγαμε ;

Ἡ ἐνθουσιασμὸς τοῦ Χάλσου ἦτο τό-
σος ὥστε ἐλησμόνησε πλέον νὰ ἀγα-
νακτήσῃ καθὼς καὶ νὰ διασκεδάσῃ διὰ
τὴν ἀμάθειαν τοῦ Ἰαβάν.

— Μόρια ὑπάρχουν παντοῦ, κύριε
Ἰαβάν, ὑπάρχουν εἰς πᾶν ἀντικείμε-
νον ἐξήγησε μετὰ ἡρεμίας, τώρα δὲν
γνωρίζομεν ὅτι κινουῦνται, μολονότι
δὲν τὰ βλέπομεν εἰμὴ εἰς μάζας καὶ
ὡς νὰ ἦσαν ἀκίνητα.

— Πῶς εἶνε δυνατόν ; ἤρχισε λέ-
γων ὁ κ. Ἰαβάν, ἀλλ' ἐκρατήθη.

Ἡ Χάλσους, ἐπληξεν τὸν τοῖχον διὰ
τῆς χειρὸς του, ἐξηγῶν.

— Αὐτὸς ὁ τοῖχος ὁ στερεὸς τὸν
ὁποῖον κτυπῶ κινεῖται. Εἶνε γεμάτος
ζωή. Δονεῖται. Ὅλα τὰ πράγματα
ὅσον στερεὰ καὶ ἂν εἶνε εὐρίσκονται
εἰς διηνεκῆ κίνησιν. Ὁ χορὸς τῶν μο-
ρίων δὲν παύει ποτέ. Ἐξακολουθεῖ δι-

ηνεκῶς εἰς τὸν ἀέρα τριγύρω μας—
δύναμις, —δύναμις ἀμέτρητος, ἀκα-
τάσχετος, δύναμις ἀνεξάντλητος, ἀ-
δάπανος δύναμις ! Δὲν ἔχεις ἄλλο τί-
ποτε νὰ πράξῃς διὰ νὰ τὴν κατακτή-
σῃς παρὰ νὰ διαταράξῃς τὴν ἰσορρο-
πίαν τῆς διὰ μηχανικῆς τινος κινή-
σεως.

— Ναι, ξέρω. Αὐτὸ ἀκριβῶς κατα-
γίνομαι νὰ πράξω.

— Ἴχω προετοιμάσει ὅλην τὴν ἀ-
παιτουμένην μηχανικὴν ἐνέργειαν διὰ
νὰ τὴν παρουσιάσω ἡμέραν τινά, εἶ-
πεν ὁ Χάλσους μὲ ὕψος περὶνον.

— Ἴην ἔχω ἤδη παρουσιάσει ἐγὼ,
εἶπεν ὁ Ἰωάννης Ἰαβάν μὲ ἐπιγραμ-
ματικὸν ὕψος. Μάλιστα ἔχω σχημα-
τίσει καὶ τὴν Ἰταιρείαν.

— Σεῖς, κύριε Ἰαβάν, πῶς τὸ κα-
τωρθώσατε, αὐτό ; Δὲν ἐρανταζόμεν
ὅτι σεῖς—

— Πολλοὶ ἄνθρωποι εἰς αὐτὸν τὸν
κόσμον εἶνε ὁποῦ δὲν ἐραντάζοντο πολ-
λὰ πράγματα, εἶπεν ὁ Ἰαβάν βαδίζων
ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον τοῦ δωματίου εἰς τὸ
ἄλλο, μὲ τὰ χέρια εἰς ταῖς τσέπαις,
καὶ μὲ ἦθος ζοφερῶς ἀξιοπρεπές. Ἡ-
λίγοι εἶνε πάντοτε ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐκ-
τελοῦν τὰ πράγματα περὶ τῶν ὁποίων
οἱ ἄλλοι δὲν γνωρίζουν.

— Ἰὰ πειράματά μου δεικνύουν ὅτι
ὑπάρχει δευτεροταγὲς ρεῦμα ἠλεκτρι-
σμοῦ. Τί πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ δὲν γνω-
ρίζω οὔτε εἶνε ἀνάγκη νὰ γνωρίζω.
Ἄλλὰ γνωρίζω ὅτι διὰ νὰ τελοῦν εἰς
κίνησιν τὰ μόρια τῆς ὕλης, χρειάζε-
ται δύναμις ἡ ὁποία νὰ τὰ κινή, καὶ
ἅμα εὐρῆς δύναμιν ἀτελεύτητον, ἐπέ-
τυχες καὶ τὴν ἀένναον κίνησιν. Αἶ,
λοιπὸν κύριε Ἰαβάν, ἐγὼ ἔχω φησάσει

εἰς αὐτό τὸ σημεῖον, καὶ τότε ἔστα-
μάτησα καὶ εἶπα « Ἄν αὐτὴ ἡ ἀχα-
νής, παγκόσμιος, ἀτελεύτητος δύνα-
μις παραδοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀν-
θρώπου, αἱ τότε πλέον θὰ βασιλεύσῃ
ἡ δικαιοσύνη ». Ξέρεις, κύριε Ἰαβάν,
ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶνε σκληρὸν
πρᾶγμα τὴν σήμερον. Ξέρεις πάρα
πολύ ἀδικία ἐπικρατεῖ τὴν σήμερον
εἰς τὸν κόσμον. (Ὅταν λοιπὸν ἔρθασα
εἰς τὸ σημεῖον νὰ ἀντιληφθῶ ποῖα
τροφεὰ δύναμις μέλλει νὰ περιέλθῃ
εἰς τὰς χεῖρας μας, ἐσκέρθη ὅτι ἤλ-
θει ἡ ὥρα τῆς μεταβολῆς τῶν ἀνθρω-
πίνων πραγμάτων.

— Αὐτὸ ἀκριβῶς ἐσκέρθη καὶ ἐγώ,
Κάρολε.

— Ἰῶδα ἐνώπιόν μου τὸ μέσον διὰ
τοῦ ὁποίου ἐπὶ τέλος θὰ ἐλευθερωθῇ
ὁ ἐργάτης, μέσον διὰ τοῦ ὁποίου ὁ κό-
σμος θὰ ἀποκτήσῃ νέαν ζωὴν, θὰ ἡμ-
πορῇ νὰ σκέπτεται—ν' ἀναπτύσσε-
ται — νὰ αὐξάνῃ — νὰ ἀγάλλεται —
Ἐπὶ τέλος, εἶπα δὲν ἀπέχει πολὺ
πλέον ἡ βασιλεία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς
κοινωνικῆς Δικαιοσύνης.

— Κάρολε, αὐτὰ ὅπου λές δὲν εἶνε
σπουδαῖα. (Ὀμιλεῖς σὰν σοσιαλιστής!
Πᾶς μὲ τὸ μέρος τῶν κάτω τάξεων. Τί
θὰ πῆ ἐργάτης καὶ κολοκύθια. Ἄλλος
εἶνε ὁ ἕνας ἀνθρώπος καὶ ἄλλο ὁ ἄλλος.
Ἔργασία πάντοτε ὑπάρχει. Ἰγὼ κά-
νω ἓνα πρᾶγμα, σὺ κάνεις τὸ ἄλλο.
Τί βγαίνει σὰν εἶσαι ἐπιστήμων καὶ
ὁ ἄλλος εἶνε καθηγητής, καὶ ὁ ἄλλος
ἐργάτης. Ἦμπορεῖ κανεὶς ἀπὸ σ' ἑς νὰ
σχηματίσῃ Ἰταιρείαν πρὸς ἐκμετάλ-
λευσιν μιᾶς ἐφευρέσεως, πρὸς ἀένναον
πώλησιν πράγματος τὸ ὁποῖον δὲν τε-
λειώνει ποτὲ καὶ τὸ ὁποῖον δὲν κοστί-

ζει τίποτε; Αὐτὰ εἶνε σοβαρὰ καὶ
πρακτικά. Καὶ ἔπειτα νὰ μοῦ λές ἐρ-
γάταις καὶ δικαιοσύναις καὶ μωρίας
τῆς ὕλης. Ἰγὼ ὅλα αὐτὰ τὰ θεωρῶ
ὄνειρα. Μάθε λοιπὸν ὅτι ἐνῶ σὺ κατα-
γίνεσαι εἰς αὐτά, ἐγὼ ἔχω σχηματίσει
τὴν Ἰταιρείαν ἡ ὁποία θὰ πωλῇ εἰς
τὸν κόσμον αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὑπάρχει
ἀτελείωτον καὶ δὲν κοστίζει τίποτε.

— Καθὼς πολὺ καλὰ λέγεις ἦτο τὸ
ὄνειρόν μου νὰ λάβω κατοχὴν αὐτοῦ
τοῦ στοιχείου τὸ ὁποῖον εἶνε ἀτελεί-
ωτον καὶ ἀδάπανον, ἀλλ' ὄχι, ὅπως
λέγεις, κύριε Ἰαβάν. Δὲν ἀπέβλεψα
ποτὲ εἰς τὸ νὰ τὸ πωλήσω, ἄλλως
βέβαια θὰ ἐσχημάτιζα καὶ ἐγὼ Ἰται-
ρείαν. Ἀπέβλεψα εἰς τὸ νὰ τὸ δόσω
δωρεάν, ὅπως δωρεάν τὸ ἐπέτυχα.
Ἀπέβλεψα εἰς τὸ νὰ ὠφελήσω τὸν
λαόν, τὴν ἀνθρωπότητα, τὴν πα-
τρίδα — ὁ ἐστὶ —

— Νὰ κουρευέται ἡ Ἀνθρωπότης!
διέκοψεν ὁ Ἰαβάν κτηνωδέστατα. Σὺ
θὰ διορθώσῃς τὴν Ἀνθρωπότητα;
Κανεὶς Κάρολε, δὲν ἠμπορεῖ νὰ διορ-
θώσῃ τὴν Ἀνθρωπότητα. Καὶ ὅσον
ἄρορᾷ Πατρίδα, σοῦ λέγω σπουδαίως,
πατρίς εἶνε ὁ παρᾶς. Δόσε μου ἐμὲ
τὸ δευτεροταγὲς— πῶς τὸ εἶπες, ἡλε-
κτρικὸν ρεῦμα τὸ ὁποῖον δὲν κοστίζει
τίποτε καὶ δόσε μου τὴν Ἰταιρείαν ἡ
ὁποία θὰ τὸ πωλῇ διὰ παντός εἰς τὴν
ιδιὴν μου τιμὴν καὶ σοῦ ἀρῶ τὸν
λαόν νὰ τὸν χεῖρεσαι καὶ τὸν καθηγη-
τὴν Παλλοῦκεν, δὲν θυμᾶμαι πῶς τοῦ
εἶπες τὸ ὄνομά του, καὶ τὰς μωρίας
του. Ἰγὼ φίλε μου θέλω ἅπτα πράγ-
ματα, εἶδος θετικὸν καὶ ὠρισμένον,
ὅπου νὰ τὸ τυλίσω καὶ νὰ τὸ κάμω
κομψὸν δεματάκι καὶ νὰ τὸ πουλῶ

ἀδρῶς—καταλαμβάνεις—νά τὸ που-
λῶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἐργάτας διὰ τοὺς
ὁποίους σπαταλᾷς εἰς μάτην τόσην
συμπάθειαν τῆς καρδίας σου. Παιδί
μου, ἄκουσε, ἐργάσου γιὰ τὸν ἑαυτὸν
σου. Αὐτὸ νὰ θυμᾷσαι καὶ μὴ φρον-
τίζης διὰ τὴν Ἀνθρωπότητα." Ἐλα νὰ
σὲ προσλάβω εἰς τὴν Ἑταιρείαν μου.

— Ἐἶνε μεγάλη ἡ Ἑταιρεία σου;
ἠρώτησεν ὁ Χάλσους μὲ καταπεπονη-
μένον ὄφρος.

— Ἐκατὸν εἴκοσι πέντε ἑκατομμύ-
ρια—ἀπήντησεν ὁ Ραβάν ἠρέμως.
Καὶ πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ὁ Ρα-
βάν ἦτο ἀπλοῦς ὑπάλληλος μὲ ἀνε-
παρκῆ μισθόν, καὶ μὲ ἡλικίαν 47 ἐτῶν.
Ἀλλὰ τί ἔχουν νὰ κάμουν ὅλα αὐτὰ
τὰ μειονεκτήματα ἀπέναντι τῆς κατα-
πληκτικῆς αποφασιστικότητος τοῦ
θαυμασίου αὐτοῦ ἀνθρώπου, πρὸ τῶν
δηλώσεων τοῦ ὁποίου ὁ Χάλσους ἔμει-
νεν ἐνεός.

— Θὰ ἀνακόψωμεν τὸν ροῦν τοῦ
ποταμοῦ Μισσισηπῆ περὶ τὰ διακό-
σια μίλλια ἀπὸ ἴδω, ἐξηκολούθησεν
ὁ Ραβάν ὡσεὶ ἐπεισοδιακῶς ἀναιφέρων
τὸ τεράστιον αὐτὸ ἔργον. Ἐπὶ τοῦ πα-
ρόντος αὐτὸ θὰ εἶνε τὸ κέντρον τῶν ἐρ-
γασιῶν μας. Θὰ συμβληθῶμεν διὰ δύ-
ναμιν ἀξίας ἐπτάμισυ ἑκατομμυρίων
κατ' ἔτος, μόνον διὰ τὸν Ἅγιον Λου-
δοβῆικον. Ἡ δύναμις αὐτὴ θὰ ἔρχεται
διὰ τακτικῆς συρματικῆς παροχῆς.
Αὐτὸ εἶνε τίποτε, εἶνε μία σταγὼν εἰς
τὴν ὄλην στάμναν μας. Τὸ σπουδαῖον
ἔργον εἶνε τὸ ἄλλο σχέδιον—τοῦ δευ-
τεροταγοῦς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, αὐτὸ
τὸ ἴδιον διὰ τὸ ὁποῖον ἐπροσπαθοῦσες
κάτι νὰ κάμῃς.

—Περίεργον πρᾶγμα, ὁμιλεῖς ὡσάν

νά εἶχες ἀκούσῃ ὅ,τι ἔλεγα πρὸ τινος
καιροῦ.

— Ἀλήθεια; εἶπεν ὁ Ραβάν μὲ
τρυφερὸν τόνον καὶ τείνων τὴν χεῖρα
του πρὸς τὸν Χάλσους. Χαίρομαι πά-
ρα πολὺ ὅπου ἐκάμαμεν τόσον καιρὸν
τάς αὐτάς μελέτας. Αὐτό, Κάρολε,
θὰ σὲ κάμῃ νὰ ἐννοήσῃς ἀκόμη καλή-
τερα τὰς ιδέας μου καὶ τὰ σχέδιά μου.
Δὲν πρέπει νὰ σοῦ κρύψω—θέλω νὰ
εἶμαι καθόλα εἰλικρινῆς καὶ ἀπροκά-
λυπτος πρὸς σέ—ἡ κυρία Ραβάν καὶ
ἐγὼ ἐφέγαμεν τὴν ἀκρισίαν τῆς Σο-
φίας ἢ ὁποία τόσον ἀπερισκέπτως ἀπε-
φάσισε νὰ ἀρραβωνισθῇ νέον μὴ ἔχον-
τα οὔτε μέσα οὔτε μέλλον. Ἀλλὰ μο-
λαταῦτα ἐγὼ θὰ σοῦ ἀνοίξω μέλλον,
ἐσὺ δὲ θὰ δημιουργήσῃς τὰ μέσα. Θὰ
σὲ βάλω εἰς τὸ κεντρικὸν ἐργαστήρι-
όν μας. Ἐχομεν, ἐννοεῖται, ἀνάγκην
καλῶν ἀνθρώπων, καὶ ἰδίως ἐγὼ ἔχω
ἀνάγκην σοῦ, Κάρολε. Νὰ σοῦ πῶ
τὴν ἀλήθειαν, σὲ ἔχω βάλῃ στὸν νοῦν
μου πρὸ πολλοῦ.

— Τὶ ἐννοεῖς;

— Νά, θὰ εἶμαι πρόεδρος τῆς Ἑ-
ταιρείας.

Ὁ Χάλσους ἐμειδίασε σαρδονικῶς.
("Ἄλλο εἶνε ὁ ἓνας ἀνθρώπος καὶ ἄλ-
λο ὁ ἄλλος).

— Μὲ συγχωρεῖς, προσέθεσεν ὁ
Ραβάν, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι φρονεῖς ὅτι
σὺ εἶσαι ὁ ἀρμοδιώτερος διὰ νὰ καθέ-
ξῃς τὴν θέσιν μου. Δὲν ἐνθυμοῦμαι
πουθενὰ νὰ ἤκουσα ὅτι ὑπάρχει βᾶσις
διὰ νὰ φρονῆς τὸ τοιοῦτον.

Ὁ Ραβάν ὠμίλησε μὲ δριμύτητα,
διότι τὸν ἔτσουξε τὸ μειδίαμα τοῦ
Χάλσου.

— Βέβαια, ἐξηκολούθησεν, ὁμιλοῦ-

μεν γενικῶς ὅλοι μας διὰ μερικά ζητήματα, καὶ ὅλοι μας ἔχομεν πόθους ἀσχηματίστους καὶ δὲν ξέρω τί. Ἐπίσης παραδέχομαι εὐχαριστῶς, ὅπως εἶπα καὶ προηγουμένως, ὅτι ὅταν ἔλθῃ ἡ στιγμή μιᾶς μεγάλης ἀνακαλύψεως, εἶνε ἐντελῶς ζήτημα τυχαῖον εἴτε τὴν ἀνακάλυψιν τὴν κάμει ἓνας ἄνθρωπος εἴτε ἄλλος. Ἀλλὰ ἡ πεποίθησίς μου, Κάρολε, εἶνε ὅτι οὐδέποτε συνέλαβες ὀριστικὴν καὶ ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τοῦ πῶς νὰ χρησιμοποιοῦσῃς τὸ ἀρρυθμιστὸν δευτεροταγῆς ἠλεκτρικὸν ρεῦμα τὸ ὁποῖον ἐλεύθερα διαθέει τὸν ἀέρα, καὶ τὸ ὁποῖον—κατὰ τὴν θεωρίαν μου—ἢμπορεῖ ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὸν ἀέρα διὰ τῶν καταλλήλων δεκτῆρων καὶ νὰ χρησιμοποιοῦθῃ ἐπιτοπίως—νὰ ζευχθῇ, νὰ υποβληθῇ εἰς κανόνας, καὶ νὰ ἀπονέμεται ἀντὶ τιμήματος. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἰδέα μου καὶ εἶνε ἡ ἰδέα ἡ ὁποία γεννᾷ ἑκατομμύρια ἀμέτρητα. Τὴν ἐσκέφθης καὶ σύ, παιδί μου, αὐτὴν τὴν ἰδέαν; Ὁχι βέβαια. Θὰ ἦτο πάρα μεγάλη σύμπτωσης.

— Ὁχι, ὄχι δὲν τὴν ἐσκέφθην ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἰδέαν. Αὐτὴ εἶνε ἐντελῶς ἰδική σου, ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἑκατομμύρια. Δὲν μοῦ ἔμενε καιρὸς διὰ τοιαύτας σκέψεις. Μολαταῦτα ἔχω κατασκευάσει ἓνα μικρὸν μοντέλο, καὶ μὲ ὅλην τὴν ἀδιάκοπον ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου, κατηνάλωσα πλείστας ὥρας ὅσον νὰ τὸ τελειοποιήσω.

— Καὶ εἰς τὸ ἰδικόν μας γραφεῖον ἡ ὑπηρεσία εἶνε ἀδιάκοπος, εἶπεν ὁ Ραβάν, μετὰ στυγνότητος, ἀλλὰ μολαταῦτα εὐρῆκα καιρὸν νὰ φέρω τὴν ἰδέαν μου εἰς πρακτικὴν ἐκβασιν. Νὰ ἰδῶ τὸ μοντέλο σου, καμμιά μέρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 6

Ἡ ζωὴ παρήρχετο μονότονος πάντοτε εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἐστίαν τοῦ Ραβάν. Ἡ ρουτίνα τῶν οἰκιακῶν ἔργων διεξήγετο πάντοτε ἀναλλοίωτος. Ἡ Σοφία κάθε πρωτὶ ἐπήγαινε μὲ τὸν πατέρα τῆς εἰς τὸ γραφεῖον, ἀπὸ τὸν αὐτὸν δρόμον, καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνειθισμένας περιστάσεις. Ἡ κυρία Ραβάν ἐζύμονεν, ἐφενεν, ἐσκοῦπιζε. Τίποτε δὲν συνέβη νὰ διαταράξῃ αὐτὸν τὸν ἡσυχον ροῦν. Ἔτσι συμβαίνει πάντοτε. ἢμπορεῖ ὁ ἡμισὺς πλανήτης νὰ συντρίβεται ἀπὸ σεισμούς, ἠραίστεια, ἐπαναστάσεις καὶ πολέμους, ὁ ἄλλος ἡμισὺς ἐξακολουθεῖ τὰ ἔργα του. Ποῖος ἐφαντάζετο χθὲς ὅτι οἱ ἄνθρωποι θὰ πετοῦν σήμερον εἰς τὸν ἀέρα; Τὸ φανταζόμεθα πολὺ καλὰ καὶ τραβῆμε εἰς τὴν δουλειά μας, ὡσὰν νὰ μὴ συνέβη ποτὲ αὐτὸ τὸ θαῦμα. Ὅ,τι ἄλλο θαῦμα καὶ ἂν συμβῇ αὐτός εἶνε ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ τὸ ὑποδεχθούμε. Ἰδὲς αὐτὴν τὴν ἡρεμον ρουτίαν τῆς οἰκογενείας τοῦ Ραβάν δὲν ἐσυζητήθη τίποτε ἄλλο εἰμὴ τὸ νὰ προσφερθῇ καλοκαγάθως εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἢ εὐκαιρία τῆς ἀγορᾶς εἰς τὸ διηνεκές, εἰς ὄφελος ὀλίγων ἀτόμων, πράγματος τὸ ὁποῖον τῆς εἶχε δοθῆ ὑπὸ τῆς φύσεως δωρεάν καὶ ἐσαεὶ. Τί ἀπλούστερον γεγονός; Οὔτε κἂν εἰς περιωπὴν σεισμοῦ δὲν ἀνάγεται. Βεβαίως εἶνε μηδὲν ἐν συγκρίσει πρὸς μίαν ἀλλαγὴν ὑπουργείου ἢ μίαν διάλυσιν βουλῆς.

Ἐν τούτοις τὰ σχέδια τοῦ συζητηθέντος ἔργου ἐπροχωροῦσαν γοργῶς. Ὁ Ραβάν καὶ ὁ Χάλσους συχνὰ ἀνεθεώρουν καὶ ἀνέπτυσσαν τὰς λεπτομέ-